

Wskaźniki makro

Poniżej przedstawiamy wybrane wskaźniki makroekonomiczne, których publikacje mogą mieć istotny wpływ na kursy walut i innych aktywów:

PKB (ang. GDP)

Produkt krajowy brutto mierzy wartość wszystkich dóbr i usług wytworzonych przez daną gospodarkę. Wskaźnik ten podawany jest co miesiąc, kwartał lub rok w zależności od danego kraju. Wzrost dynamiki zmian PKB w stosunku do poprzednich odczytów lub prognoz powinien powodować umacnianie się waluty kraju, którego wskaźnik dotyczy.

Sprzedaż detaliczna (ang. Retail sales)

Wskaźnik ten bada dynamikę zmian sprzedaży na poziomie detalicznym, a więc zwraca uwagę na wydatki konsumentów. Podawany co miesiąc, kwartał lub rok w zależności od danego kraju. Wyższe wydatki konsumentów oznaczają większe zyski przedsiębiorstw, które zwiększają swoje inwestycje potęgując przy tym potencjał wzrostu gospodarczego. Lepsza sprzedaż od oczekiwanej powinna wpływać pozytywnie na daną walutę.

Sprzedaż hurtowa (ang. Wholesale sales)

Wskaźnik bada dynamikę sprzedaży hurtowej, a więc b2b. Jeżeli detaliści przewidują wzrost sprzedaży wśród konsumentów skłonni są zamawiać większą ilość towaru. Wyższe odczyty sprzedaży hurtowej poprzedzają często zatem wyższe odczyty sprzedaży detalicznej. W związku z powyższym ich wpływ na walutę danego kraju jest podobny (odczyt lepszy od prognoz wpływa pozytywnie na kurs waluty).

Bilans handlowy (ang. Trade Balance)

Bilans handlowy śledzi zmianę różnicy dóbr eksportowanych i importowanych. Podawany co miesiąc, kwartał lub rok w zależności od danego kraju. Wskaźnik ten świadczy przede wszystkim o konkurencyjności danej gospodarki. Wysokie odczyty (nadwyżka handlowa) wskazują na silne zapotrzebowanie na daną walutę, gdyż ta niezbędna jest do zakupu dóbr wytwarzanych przez daną gospodarkę

Saldo obrotów bieżących (ang. Current account)

Stanowi łączną miarę rozliczeń bieżących operacji (eksport i import produktów i usług oraz przepływy pieniężne) danej gospodarki z zagranicą. Saldo dodatnie świadczy o „finansowaniu” konsumpcji lub inwestycji zagranicznych, saldo ujemne wpływa na to, iż na konsumpcję, inwestycje i oszczędności dana gospodarka może przeznaczyć więcej niż wynosi jej PKB, finansując nadwyżkę poprzez dług zagraniczny. Podobnie jak w przypadku bilansu handlowego, nadwyżka pokazuje presję na kupno waluty danej gospodarki.

Zamówienia na dobra trwałego użytku (ang. Durable goods orders)

Jest to wskaźnik publikowany przez Census Bureau (USA) śledzący zmiany zamówień na dobra trwałego użytku (ich amortyzacja wynosi więcej niż 3 lata) w Stanach Zjednoczonych.

Większe zamówienia oznaczają większą przyszłą produkcję, a więc można uznać ten wskaźnik za wyprzedzający. Należy zwracać uwagę na komponent dotyczący zamówień na samoloty, który może znacząco zaburzyć trend dotychczasowych odczytów ze względu na ogromną wartość nominalną takich kontraktów.

Produkcja przemysłowa (ang. Industrial production)

Wskaźnik ten śledzi dynamikę poziomu produkcji sektora przemysłowego (w tym również kopalni oraz firm tzw. „utilities”, czyli dostarczających energię elektryczną czy gaz). Produkcja przemysłowa podąża wraz z cyklem koniunkturalnym, stąd jest bacznie obserwowana przez inwestorów. Wskazania wyższe od oczekiwanych powinny wpływać pozytywnie na daną walutę. Szczególnie ważne są odczyty dotyczące Chin, jako głównego motoru przemysłowego gospodarki światowej.

Indeks cen konsumentów (ang. Consumer Price Index – CPI)

Wskaźnik bada dynamikę wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Jest to najpopularniejsza na świecie miara inflacji, choć jego konstrukcja może się różnić w zależności od danego kraju. Ogólna zasada polega na tym, aby dobrać koszyk towarów, które kupuje statystyczne gospodarstwo domowe, a następnie badać zmiany cen tych towarów w danym okresie. Wysokie odczyty inflacyjne (szczególnie te nieoczekiwane) powodują presję na podwyżkę stóp procentowych, co może spowodować wzrost kursu waluty. Generalnie jednak przyjmuje się, iż wysoka inflacja jest zjawiskiem negatywnym.

Indeks cen producentów (Producer Price Index – PPI)

Wskaźnik bada dynamikę wzrostu cen wśród producentów i gospodarstw rolnych. Podobnie jak w przypadku CPI, PPI może mieć różną konstrukcję w zależności od kraju. Podawany co miesiąc, kwartał lub rok. Daje wskazanie co do inflacji konsumentów, gdyż wszelki wzrost kosztów producenci przeliczają zazwyczaj na swoich klientów. W związku z powyższym, odczyty indeksu PPI interpretuje się podobnie jak odczyty indeksu CPI.

Stopa bezrobocia (ang. Unemployment Rate)

Wskaźnik ten pokazuje liczbę osób aktywnie poszukujących pracy w stosunku do liczby osób aktywnych zawodowo (bezrobotni, którzy mogą pracować, ludzie posiadający pracę, przedsiębiorcy). W zależności od kraju publikowany miesięcznie, kwartalnie oraz co roku. Jest podstawową miarą siły rynku pracy. Większa liczba bezrobotnych może powodować spadek konsumpcji, co doprowadzi do spadku PKB. Mimo tego, iż stopa bezrobocia uznawana jest za wskaźnik opóźniony, inwestorzy bacznie go obserwują. Odczyty wyższe od oczekiwanych mogą sprzyjać osłabianiu się danej waluty.

Zmiana zatrudnienia (ang. Employment change)

Zmiana stanu zatrudnienia informuje, ile nowozatrudnionych osób przybyło w gospodarce w badanym okresie. Kreacja miejsc pracy ma ogromne znaczenie, gdyż więcej zatrudnionych oznacza więcej pieniędzy wydanych przez konsumentów. Jeżeli odczyt nieoczekiwanie wskaże, iż przybyło więcej miejsc pracy, powinno to spowodować umocnienie się danej waluty.

Zmiana zatrudnienia ADP (ang. ADP employment change)

Wskaźnik publikowany przez Automatic Data Processing dla rynku pracy w USA. Ze względu na to, iż odczyty pojawiają się na dwa dni przed wskazaniem oficjalnych danych rządowych, inwestorzy śledzą raport ADP w celu przewidzenia zmian właściwego wskaźnika. Odczyty ADP często mocno różnią się od wskazań rządowych, jednak ogólny trend obu wskaźników

jest podobny. Dokładnie jak w przypadku zmiany zatrudnienia, liczba lepsza od oczekiwań (więcej pracujących) powinna sprzyjać umacnianiu się danej waluty

Wnioski o zasiłki dla bezrobotnych (ang. Unemployment claims)

Wskaźnik informuje o liczbie osób, która po raz pierwszy zgłosiła się po zasiłek dla bezrobotnych w ciągu ostatniego tygodnia (USA). W związku z wysoką częstotliwością odczytów, zasiłki dla bezrobotnych są dobrym wskazaniem kondycji rynku pracy w Stanach Zjednoczonych. Wskazania ekstremalne, bądź dalekie od oczekiwań mogą mieć wpływ na kurs dolara. Podobnie jak w przypadku innych wskaźników zatrudnienia, większa liczba bezrobotnych powinna wpływać negatywnie na daną walutę (USD).

Pozwolenia na budowę w USA (ang. Building permits)

Wskaźnik wyprzedzający rynku mieszkaniowego. Wydane pozwolenie na budowę oznacza, iż osoba ubiegająca się o nie, rozpocznie budowę domu, co będzie napędzać lokalną gospodarkę (kupno materiałów budowlanych, następnie artykułów wykończenia wnętrz, sprzętu RTV/AGD itp.). Publikowany co miesiąc, jednak w ujęciu rocznym. Odczyty lepsze od oczekiwań powinny sprzyjać umacnianiu się dolara.

Sprzedaż domów w USA (ang. Home Sales)

Wskaźnik ten publikowany jest co miesiąc (ale w ujęciu rocznym) w trzech formatach dotyczących kolejno sprzedaży nowych domów (ang. New home sales), istniejących (ang. Existing home sales) oraz sprzedaży niezakończonych (ang. Pending home sales). Po ostatnim kryzysie inwestorzy uważnie przyglądają się rynkowi mieszkaniowemu w Stanach Zjednoczonych, jako głównemu „winowajcy” credit crunch. Ożywienie na rynku mieszkaniowym wpływa pozytywnie na całą gospodarkę, zatem odczyty lepsze od oczekiwań powinny sprzyjać umacnianiu się dolara.

Rozpoczęcie budowy domów (ang. Housing starts)

Wskaźnik mocno związany z pozwoleniami na budowę informujący o liczbie rozpoczętych budów domów. Inwestorzy obserwują przede wszystkim pozwolenia na budowę, natomiast rozpoczęcie budów jest już tylko potwierdzeniem. Zdarza się jednak, iż odczyty o rozpoczęciu budów nie potwierdzają wcześniejszych pozytywnych danych o pozwoleniach. W takiej sytuacji może pojawić się presja na osłabienie dolara.

Indeks menedżerów logistyki (ang. Purchasing Managers Index – PMI)

Indeks menedżerów logistyki bada aktywność wśród osób odpowiedzialnych w firmach za zakupy. Jeżeli menedżerowie przewidują wysoki popyt na swoje produkty, są skłonni zamawiać więcej komponentów i na odwrót. PMI jest zatem doskonałą miarą kondycji gospodarki. Przeprowadzany jako ankieta wśród wybranej grupy 600 menedżerów, którzy odpowiadają na pytania dotyczące zatrudnienia, produkcji, nowych zamówień, cen, dostaw oraz zapasów. Odczyt powyżej 50 świadczy o wzroście w sferze produkcji, natomiast poniżej, o recesji. Wartości różniące się od oczekiwanych mogą wywołać silne ruchy kursów walutowych.

Indeks Instytutu Zarządzania Podażą w USA (ang. Institute for Supply Management – ISM)

Amerykański odpowiednik indeksu menedżerów logistyki publikowany przez Instytut Zarządzania Podażą (ang. Institute for Supply Management). W tym wypadku „przepytuje” się

400 menedżerów z wybranych firm. Wskaźnik publikowany jest z częstotliwością miesięczną, oddzielnie dla sektora przemysłowego oraz usługowego.

Indeks nastrojów Ifo

Indeks Ifo obrazuje nastroje wśród niemieckich przedsiębiorstw. Comiesięczna ankieta przeprowadzana wśród 7000 tysięcy firm bada nastawienie biznesu na następne 6 miesięcy. Odczyty powyżej 100 świadczą o pozytywnym nastawieniu, natomiast poniżej 100 o negatywnym. Ze względu na fakt, iż przedsiębiorstwa najszybciej reagują na zmieniające się warunki rynkowe, inwestorzy szczególnie obserwują ten indeks. Dodatkowo, zmiany zachodzące w niemieckiej gospodarce (czyli największej w strefie euro) mają największy wpływ na kształtowanie się kursu euro. Wskazania indeksu wyższe od oczekiwań powinny sprzyjać umacnianiu się euro.

Indeks Tankan

Indeks Tankan mierzy nastroje wśród japońskich przedsiębiorstw. Kwartalna ankieta przeprowadzana jest w 1200 największych firmach. Wskazania wyższe od 0 świadczą o dobrych nastrojach, natomiast poniżej 0 przedstawiają pesymizm. Z uwagi na fakt, iż przedsiębiorstwa odgrywają największą rolę w japońskiej gospodarce, inwestorzy śledzą wskaźnik starając się prognozować siłę gospodarki w nadchodzących okresach. Wskazania mocno różniące się od oczekiwań mogą mocno zachwiać kursem jena. Generalnie, lepsze dane wpływają na umocnienie jena, natomiast gorsze na osłabienie.

Indeks nastroju konsumentów Michigan w USA (ang. University of Michigan consumer sentiment)

Ankieta przeprowadzana co miesiąc wśród 700 gospodarstw domowych. Ma na celu zbadanie skłonności amerykańskich konsumentów do wydawania pieniędzy. Konsumpcja indywidualna w USA wynosi około 70% PKB, zatem inwestorzy z uwagą śledzą nastawienie amerykańskich gospodarstw domowych. Ludzie obawiający się o pracę zaczynają mniej wydawać, co w dłuższym terminie może przełożyć się na mniejszy wzrost. Odczyty gorsze od oczekiwań często powodują osłabianie się dolara.

Indeks Instytutu ZEW (ang. ZEW economic sentiment)

Jest to jeden z wiodących wskaźników badających nastroje inwestorów. Przeprowadzany wśród 350 inwestorów instytucjonalnych jako comiesięczna ankieta. Respondenci odpowiadają na pytania dotyczące przyszłości ich pracy, wzrostu gospodarczego i inne odnoszące się do warunków panujących w gospodarce. Odczyt wskaźnika poniżej 0 świadczy o pesymizmie panującym wśród inwestorów. Analogicznie, wyniki powyżej 0 mówią o pozytywnym nastawieniu. Ze względu na fakt, iż niemiecka gospodarka jest największą ze strefy euro, wskazania ZEW mocno różniące się od oczekiwań mogą zachwiać kursem euro. Podobnie jak w przypadku innych indeksów, wynik lepszy od oczekiwań powinien wpłynąć na umocnienie euro.

Wskaźnik zaufania konsumentów w USA (ang. Consumer confidence)

5000 gospodarstw domowych w Stanach Zjednoczonych jest odpytywanych co miesiąc z warunków panujących w otaczającej gospodarce. Pytania dotyczą dostępu do pracy, warunków prowadzenia biznesu oraz ogólnego stanu gospodarki. Wskaźnik publikowany jest przez amerykańską organizację (non-profit) Conference Board. Jego wskazania mają podobne implikacje dla kursu dolara jak w przypadku innych wskaźników konsumenckich - odczyt lepszy od oczekiwań powinien umacniać daną walutę.